

Parteneriatul grădiniță-familie, modalitate de dezvoltare a competențelor de literație

Prof. educ. timpurie Sorina CORUI
Grădinița cu Program Prelungit nr. 1 Hunedoara
Nivelul II

În Curriculumul pentru educație timpurie se regăsește unul dintre cele mai importante principii ale învățământului preșcolar: *parteneriatul grădiniță-familie*, premisă favorabilă pentru dezvoltarea copilului. Parteneriatul, prin asigurarea continuității acțiunilor educative ale tuturor factorilor care acționează asupra copiilor, părinți și educator, reprezintă un deziderat major, ce trebuie să se realizeze în cadrul oricărei instituții educaționale. Stabilirea unei relații pozitive între grădiniță și familie, unificarea sistemului de valori aduce la același numitor eforturile îndreptate spre dezvoltarea copilului. Până la urmă, copilul și interesele lui îi aduc împreună pe cei doi actori.

Literația este piatra de temelie pe care se construiește întregul proces de învățare. Ca părinți și educatori, înțelegerea semnificației literației și a rolurilor noastre în dezvoltarea acesteia este foarte importantă.

În călătoria educațională a copiilor, putem propune părinților, să explorăm împreună, ce implică literația, cum evoluează aceasta, care este rolul nostru și cum, colaborarea între grădiniță și familie pentru binele copiilor, îi poate ajuta pe aceștia să-și dezvolte competențele de literație.

Pentru atingerea acestui deziderat, am desfășurat activități cu părinții, în cadrul proiectului numit „*Cartea – prietena mea*”. La început am avut o întâlnire informală educatoare-părinți-copii, în care am transmis scopul proiectului și anume: dezvoltarea competențelor de literație, a capacității de a identifica, înțelege, exprima, crea și interpreta concepte, sentimente, fapte și opinii, folosind materiale vizuale, auditive/audio și digitale în diferite contexte; motivarea copiilor pentru activitatea cu cartea, în vederea pregătirii acestora pentru un debut școlar favorabil. De asemenea, am făcut cunoscute temele posibile de desfășurat cu copiii în mediul familial:

Activitatea 1: “Povestea cărții” de Emilia Căldăraru (anexa 1)

Sugestii pentru părinți:

- Citiți povestea copilului, explicați cuvintele necunoscute;
- Stabiliți împreună importanța cărților:
- Ce ne învață cartea?
- De câte feluri sunt cărțile? (de citit, de colorat, cu sau fără imagini.....)
- Cum ia naștere o carte?
- Drumul cărții de la scriitor la cititor!
- Ce este o tipografie?
- Ce este o librărie?
- Răsfoiți împreună cartea preferată !

Activitatea 2: „Instrumente de scris de ieri și de azi”

Prima dată oamenii au scris cu degetul pe nisip, apoi cu bețe de lemn sau cu os au zgâriat pe piatră. Mai târziu s-au gândit să facă o pastă din fiertură de plante și să scrie cu ea pe piei

de animale folosind pensule. După aceea au folosit ca instrument de scris penele de la păsări până au inventat tocul și stiloul.

Sugestii pentru părinți:

- Vă propun să puneți într-un vas făină sau zahăr și să-i lăsați pe copii să “deseneze” cu degetul diferite forme.
- De asemenea, dacă aveți prin casă pene de la orice pasăre experimentați “scrisul” cu cerneală și pană.
- Inventați și alte instrumente de scris!

Activitatea 3: „Carte dragă” de Maria Sicoe (anexa 2)

Sugestii pentru părinți:

- Citiți poezia copilului !
- Discutați despre câteva reguli de păstrare a cărților, despre cum se răsfoiește o carte, despre cum folosim un semn de carte .
- De ce este cartea o comoară?

Activitatea 4: „Semnul de carte”

Sugestii pentru părinți:

- Dacă aveți acasă carton, hârtie mai groasă și diverse materiale mărunte: flori autocolante, nasturi, accesorii craft , sfoară, ață , pânză puteți realiza un semn de carte.
- Decupați forma semnului de carte și aplicați autocolantele sau lipiți accesoriile craft după modelul dorit.
- De asemenea, puteți șnului semnului de carte.

Activitatea 5: „Povestea mea într-o carte”

Sugestii pentru părinți:

- Alegeți împreună cu copilul , fotografiile de când s-a născut și până în prezent.
- Le puteți așeza într-un album sau le puteți lipi pe o “carte”. “Cartea” se realizează din foi albe capsate sau cusute la margine (la cotor).
- Copilul poate desena ceva pe copertă și puteți alege un titlu poveștii: „Cel mai cuminte copil din lume”, „Cartea mea cu amintiri”, „Un copil fericit”, etc.
- Cu această ocazie, vă aduceți aminte și povestiți copilului întâmplări din diferite perioade de viață.

Activitatea 6: „Lumea minunată a cărților”

Aceasta a fost activitatea finală a proiectului, de obținere a feed-back-ului din partea celor implicați: educatoare – părinți – copii. Întâlnirea a avut loc în grădiniță.

Părinții și-au expus părerea despre reușitele, bucuriile dar și despre greutățile, dificultățile întâlnite în derularea activităților cu proprii copii. Alături de “Povestea cărții” copiii au ales din biblioteca personală și alte cărți și au solicitat părinților să le citească. Împreună am vizualizat câteva fotografii aduse de părinți, din timpul desfășurării activităților.

Unii copii au ales, din biblioteca grupei, cărți cu povești cunoscute de ei. Au enumerat personajele și împreună cu părinții și educatoarea, într-un dialog interactiv, au discutat despre conținutul textelor, despre morala desprinsă din faptele și comportamentul personajelor.

Competențele de literație ale copiilor, gustul pentru lectură poate fi educat începând chiar de la vârsta preșcolară. Curiozitatea care-i caracterizează, interesul pentru lumea minunată a cărților, a poveștilor și povestirilor au dus la reușita acestui proiect.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educația timpurie – 2019, MEN
- Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului de la naștere la 7 ani – 2024
- “Creștem nivelul de literație al copiilor”, Teach for Romania
- Gianni Rodari, „Gramatica Fanteziei. Introducere în arta de a născoci povești”, Editura Art, București, 2016.

Povestea cărții de Emilia Căldăraru

Zilele trecute Gheorghiuță s-a bucurat foarte tare- ca totdeauna când primește în dar o carte. E o carte de povești... să tot stai să-i privești pozele minunate desenate, în fel și chip colorate. Când despre citit, lui Gheorghiuță îi citește mama-mare, în fiecare seară, la culcare. Numai că, de îndată ce bunica a isprăvit de citit, Gheorghiuță, de carte, s-a și plictisit. Ba chiar - să o spunem fără ocoliș - a rupt din ea o foaie să-și facă o jucărie.

- Ce nerozie! auzi el de îndată.

Se uită împrejur pe furie... nimeni în odaie...

- Ce nerozie! repeta foaia de hartie.

- A, tu erai? se miră Gheorghiuță.

- Eu... sau mai bine zis o rămășiță... din cartea ce-o văd pe jos aruncată. Hei, dacă-ai ști povestea cărții de povești...

- Povestea... ei? se întoarse Gheorghiuță spre carte, cu o privire mirată. Vrei să mi-o povestești?

- Este, de fapt, povestea tuturor cărților.

- Te ascult.

- A fost odată... nu prea demult, când poveștile acestea din carte erau toate doar niște gânduri și plămăuiri minunate, în mîntea și inima scriitorului. Zile și nopți a trudit să le scrie, cu slove meșteșugite, care să farmece și să îmbie. Prietenul scriitorului, meșterul iscusit al penelului, a citit poveștile și a zis: "Ca să le placă și mai mult copiilor, eu le voi zugrăvi în culori".

- Adevărat. Mă bucur ori de câte ori găsesc și poze într-o carte...

Povestea cărții însă merge mai departe..., căci fiecă carte se desenează și se scrie pe... hârtie. Povestea trece, deci, și prin păduri - acolo tăietorii doboară trunchiuri vechi și, până intră munții în toamnă, buștenii, curățați de uscături, îi mână-n văi, spre fabricile-n care mașini iscusite, de meșteri mari mânuite, macină lemnul, și-l mestecă bine, și-l moaie până devine o pastă. Iar pasta aceasta, albită, presată, uscată, frumos netezită, frumos tăiată, ajunge să fie hârtie.

Vine apoi tipograful, cel care alege-culege litere mari, litere mici, rânduri, pagini întregi. Privește-mă și ai să-nțelegi. Iar tipograful munca își împarte cu cel care-adună și leagă împreună, foaie cu foaie, o carte întreagă: legătorul.

- Văd eu acum prea bine de ce-ai ținut să-mi povestești povestea cărții de povești. Câți oameni au muncit pentru ea!... spuse Gheorghiuță, pe gânduri...

- De tot ce ai aflat, te văd bucuros. Sper să fie și cu folos.

- Fără îndoială. Mai ales că la anul mă duc la școală.

- Felicitări!

- Și când vei avea abecedar.. îl voi pastra ca pe cel mai scump dar.

- Până atunci însă mai ai de crescut...

-Iar,deocamdată, draga mea foaie de carte, am de îndreptat măcar în parte răul ce ți l-am făcut; știu cât de mult prețuiești. Iată, te voi lipi la locul tău în cartea cu povești.

CARTE DRAGĂ
de Maria Sicoe

Cărticică, draga mea,
Eu aştept cu nerăbdare
Să învăţ să te citesc
Când voi fi ceva mai mare.
Acum, te rog să nu fii tristă,
Dacă mă vezi mai mititel,
Eu nu te-ndoi şi nu-ţi rup file
Şi nu-ţi voi face rău defel.
Ştiu că tu eşti ca o comoară
Că ai poveşti şi poezii...
Şi, uite-aici, la inimioară,
Te voi purta cât voi trăi.
Pentru tot ce-mi pui în suflet,
Lucruri bune, 'ţi mulţumesc
Şi-ţi promit să-ţi fiu prieten
Cât pe lume eu trăiesc.